

Europsko vijeće

Bruxelles, 6. ožujka 2025.
(OR. en)

EUCO 6/25

CO EUR 5
CONCL 2

NAPOMENA

Od: Glavno tajništvo Vijeća

Za: Delegacije

Predmet: Izvanredni sastanak Europskog vijeća (6. ožujka 2025.)
– zaključci

Za delegacije se u prilogu nalaze zaključci koje je Europsko vijeće usvojilo na navedenom sastanku.

I. UKRAJINA

1. Europsko vijeće održalo je razmjenu mišljenja s ukrajinskim predsjednikom Volodimirom Zelenskim.
2. Europsko vijeće raspravljalo je o najnovijem razvoju događaja u vezi s Ukrajinom. Tekst naveden u dokumentu EUCO 10/25 čvrsto je podržalo 26 šefova država ili vlada.
3. Europsko vijeće tu će temu ponovno razmotriti na sljedećem sastanku.

II. EUROPSKA OBRANA

4. Podsjećajući na Izjavu iz Versaillesa iz ožujka 2022. i Strateški kompas za sigurnost i obranu, Europsko vijeće naglašava da Europa mora postati suverenija, odgovornija za vlastitu obranu i bolje opremljena za samostalno djelovanje i suočavanje s neposrednim i budućim izazovima i prijetnjama uz pristup od 360 °. Agresivni rat Rusije protiv Ukrajine i njegove posljedice za europsku i globalnu sigurnost u promjenjivom okružju egzistencijalni su izazov za Europsku uniju.
5. U tom kontekstu Europska unija ubrzat će mobilizaciju potrebnih instrumenata i financiranja kako bi se ojačala sigurnost Europske unije i zaštita njezinih građana. Time će Unija na odgovarajući način pojačati svoju opću obrambenu pripravnost, smanjiti strateške ovisnosti, ukloniti nedostatke u ključnim sposobnostima i ojačati europsku obrambenu tehnološku i industrijsku bazu u cijeloj Uniji kako bi bila u mogućnosti dobavljati opremu u količinama i ubrzanom tempom koji su potrebni. Ujedno će se doprinijeti povećanju europske industrijske i tehnološke konkurentnosti.

6. Nadovezujući se na svoje prethodne zaključke i u skladu s odgovarajućim nadležnostima dodijeljenima Ugovorima te s obzirom na nedavni dopis predsjednice Komisije, Europsko vijeće ističe da je potrebno i dalje znatno povećati rashode za europsku sigurnost i obranu te:
- a) pozdravlja namjeru Komisije da preporuči Vijeću da na koordiniran način i kao hitnu mjeru aktivira nacionalnu klauzulu o odstupanju na temelju Pakta o stabilnosti i rastu te poziva Komisiju da razmotri dodatne mjere, imajući u vidu stajališta Vijeća i osiguravajući pritom održivost duga, kako bi se u svim državama članicama omogućili znatni rashodi za obranu na nacionalnoj razini;
 - b) poziva Komisiju da predloži dodatne izvore financiranja za obranu na razini EU-a, među ostalim pružanjem dodatnih mogućnosti i poticaja svim državama članicama u korištenju postojećih dodijeljenih sredstava u okviru relevantnih EU-ovih programa financiranja, i to na temelju načela objektivnosti, nediskriminacije i jednakog postupanja prema državama članicama, te da brzo predstavi relevantne prijedloge;
 - c) prima na znanje namjeru Komisije da iznese prijedlog za novi instrument EU-a kojim bi se državama članicama pružili zajmovi u iznosu do 150 milijardi eura osigurani uz potporu proračuna EU-a te poziva Vijeće da taj prijedlog hitno razmotri;
 - d) pozdravlja nedavni dopis predsjednice Grupe Europske investicijske banke i navedene planove za jačanje potpore europskoj sigurnosnoj i obrambenoj industriji uz istodobnu zaštitu vlastitih operacija i kapaciteta financiranja te poziva Vijeće guvernera Europske investicijske banke (EIB) da hitno nastavi prilagođavati prakse EIB-a za kreditiranje obrambene industrije, posebno ponovnom procjenom popisa isključenih aktivnosti i povećanjem količine dostupnih financijskih sredstava u području sigurnosti i obrane;

- e) naglašava važnost mobilizacije privatnog financiranja za obrambenu industriju i poziva Komisiju da razmotri mjere u tom pogledu, među ostalim tako da privatnim ulagačima ukaže na važnost obrambene industrije za Europu u cjelini;
- f) utvrđuje sljedeći prvi popis prioritetnih područja djelovanja na razini EU-a u pogledu sposobnosti, uzimajući u obzir iskustvo stečeno tijekom rata u Ukrajini i u skladu s već obavljenim radom u okviru Europske obrambene agencije i uz potpuno usklađivanje s NATO-om: protuzračna i proturaketna obrana; topnički sustavi, uključujući sposobnosti za duboke precizne napade; projektili i streljivo; bespilotni zrakoplovi i sustavi protiv bespilotnih zrakoplova; strateški pospješitelji, među ostalim u vezi sa svemirom i zaštitom kritične infrastrukture; vojna mobilnost; kibernetička pitanja; umjetna inteligencija i elektroničko ratovanje;
- g) ističe da obrana svih kopnenih, zračnih i morskih granica EU-a doprinose sigurnosti Europe u cjelini, osobito u pogledu istočne granice EU-a, s obzirom na prijetnje koje predstavljaju Rusija i Bjelarus;
- h) osim toga, s obzirom na prijetnje na ostalim granicama EU-a, naglašava važnost njihove obrane;
- i) naglašava važnost sustavnijeg objedinjavanja potražnje, usklađivanja zahtjeva i zajedničke nabave u cilju smanjenja ukupnih troškova, jamčenja standardizacije i interoperabilnosti te pružanja veće predvidljivosti europskoj industriji, uključujući MSP-ove i poduzeća srednje tržišne kapitalizacije, kao i doprinošenja tržištu za obrambenu industriju koje dobro funkcionira i koje bi bolje mobiliziralo privatna i javna ulaganja te osiguralo prekogranični pristup obrambenim lancima opskrbe,
- j) poziva Europsku obrambenu agenciju da s visokom predstavnicom, Komisijom i državama članicama u tu svrhu brzo preispita odgovarajuće postupke;

- k) poziva suzakonodavce da što prije zaključe pregovore o Programu za europsku obrambenu industriju (EDIP);
 - l) naglašava važnost kontinuirane potpore istraživanju, inovacijama i razvoju putem Europskog fonda za obranu;
 - m) poziva Komisiju i suzakonodavce da brzo nastave s radom na pojednostavnjenju pravnog i administrativnog okvira, osobito za potrebe javne nabave, industrijske suradnje te zahtjeva u pogledu izdavanja dozvola i izvješćivanja kako bi se uklonile sve prepreke i uska grla koji ometaju brzo jačanje obrambene industrije, među ostalim za MSP-ove i poduzeća srednje tržišne kapitalizacije. U tom kontekstu Europsko vijeće poziva Komisiju da prioritizira skupni paket za pojednostavnjenje u području obrane.
7. Europsko vijeće također podsjeća na to da će snažnija i sposobnija Europska unija u području sigurnosti i obrane pozitivno doprinijeti globalnoj i transatlantskoj sigurnosti te je komplementarna NATO-u, koji je i dalje okosnica kolektivne obrane za one države članice EU-a koje su njegove članice. Poziva države članice koje su ujedno i saveznice u NATO-u da se koordiniraju prije sastanka na vrhu NATO-a u lipnju 2025. Europsko vijeće naglašava važnost suradnje s partnerima sličnih stavova izvan EU-a.

8. Navedenim se ne dovodi u pitanje poseban karakter sigurnosne i obrambene politike određenih država članica i uzimaju se u obzir sigurnosni i obrambeni interesi svih država članica, u skladu s Ugovorima.
 9. Europsko vijeće sa zanimanjem očekuje Bijelu knjigu o budućnosti europske obrane, uključujući njezine dodatne elemente i opcije kojima bi se nastojalo znatno povećati financiranje europske obrane i ojačati europsku obrambenu tehnološku i industrijsku bazu.
 10. Europsko vijeće ponovno će razmotriti to pitanje na sastancima u ožujku i lipnju.
-